

Høring: Grunnlag for ny universitets- og høyskolelov.

Forskerforbundets forening for lærerutdanning (FFL) gir med dette et innspill til «Høring i lokallagene: Grunnlag for ny universitets- og høyskolelov».

* * * *

Det vises til invitasjonen av 29.06.2022 fra Bjørn Berg.

«En del av forslagene i høringen imøtekommer tidligere innspill fra forbundet, jf [innspillet vi sendte i april i fjor](#) til Stortingets behandling av Prop. 111 L (2020–2021). Dette gjelder blant annet forslagene om:

- Åremålsperioden for vikarer for ledere i åremål foreslås begrenses til én åremålsperiode, dvs. 4 år. (§6-5 fjerde ledd)
- Departementet foreslår at hjemmelen i uhl. § 6-4 første ledd bokstav til å ansette i kunstneriske åremål enten begrenses til én åremålsperiode eller fjernes helt. Forskerforbundet har her bedt om en vesentlig innstramming.
- Departementet vil foreslå å begrense postdoktorperioden til bare en periode.

Av departementets forslag hvor forbundet ikke har en politikk vil vi særlig trekke frem følgende;

- **Nedleggelse av studiesteder og sentrale profesjonsfag**
Departementet foreslår å fastsette at nedleggelse av studiesteder og avvikling av sentrale profesjonsfag med stor regional betydning skal avgjøres av Kongen i statsråd. En foreløpig vurdering er at dette griper inn i institusjonenes autonomi men at det kan være legitimt å ønske politisk kontroll av dette spørsmålet. Det er samtidig usikkert om tydeliggjøring av politisk kontroll på bekostning av faglige vurderinger og institusjonell autonomi er hensiktsmessig utnyttelse av ressursene som er bevilget til forskning og høyere utdanning.
- **Tilpasninger av to-sensorordningen med sikte på å unngå uheldige konsekvenser. (§3-9 andre ledd)**
Departementet har lyttet til innvendingene mot to-sensor ordningen og foreslår justering av ordningen for å imøtekomme dem. Hva mener vi om det?
- **Åremål bistilling (§6-6)**
Departementet foreslår å fjerne dagens adgang til å ansette i åremål på bistilling slik at disse i stedet ansettes fast. Vår første vurdering er at fast ansettelse kan gi bedre og mer ryddig ramme rundt ansettelsen. Vi usikre på om dette er et problem i dag, og bekymret for eventuelt merarbeid knyttet til ansettelse og avvikling av II-er stillinger. Samtidig har det vært en økning i bruken av bistillinger, og det er viktig å passe på at disse ikke misbrukes. Kanskje er det bedre å vurdere innstramminger/presiseringer/vilkår for å benytte bistillingene fremfor å avvikle bestemmelsen.
- **Åremål leder for avdeling og grunnenhet (§6-4 første ledd bokstav c).**
I andre deler av norsk arbeidsliv benyttes åremål bare for øverste leder, ikke for mellomledere. Departementet er derfor usikker på om det er hensiktsmessig og et reelt behov for hjemmelen til å ansette ledere for avdeling og grunnenhet på åremål, eller om den kan fjernes og ber om høringsinstansens syn på dette. Forskerforbundet har i utgangspunktet ikke politikk på dette. Et argument for å fjerne bestemmelsen er at fast ansatte ledere vil ha sterkere tilknytning og identifikasjon til virksomheten enn åremålsansatte ledere med kortere tidshorison.
- **Midlertidig ansettelse på kvalifikasjonsvilkår (§6-5)**
Departementet foreslår fjerne §6-5 første ledd som gir adgang til å ansette midlertidig på kvalifikasjonsvilkår, samt adgangen etter andre ledd til å ansette midlertidig i lavere stilling hvis det er

helt nødvendig av hensyn til undervisningssituasjonen. Departementets vurdering er i begge tilfeller at det her kan ansettes fast i passende stillingskode.»

Generelle kommentarer

Forskerforbundets Forening for Lærerutdanning (FFL) er fornøyd med at man la inn et ekstra pkt. der man også skulle se på den samiske barnehagelærerutdanningen. Det signaliserer at de to utdanningene er likeverdige og at man, så langt det er mulig, harmoniserer de to utdanningene.

Når man velger å sette ned et utvalg for å revidere barnehagelærerutdanningen for norsk og samisk barnehagelærerutdanning kan det synes som et noe snevert mandat. Tema som kategoriheving, integrert master og, ikke minst, organiseringen i kunnskapsområder var ikke en del av mandatet.

Et av målene har vært å «løfte» rammeplanen på et mer overordnet nivå med mindre detaljstyring og større rom for institusjonene til å utforme gode utdanningstilbud. Dette har arbeidsgruppen klart, og mindre detaljstyring og større tillitt til fagmiljøene er viktig for profesjonaliseringen av barnehagelæreryrket. Dette vil også underbygge Tillitsreformen som regjeringen jobber med i disse dager.

Forskerforbundets politikk for lærerutdanning og lærerutdannere viser til at «Lærerutdanningene skal forankres i praksisnær og forskningsbasert kunnskap».

FFL ser at styrking av forskningsbasert utdanning ikke ligget i mandatet til gruppa som har gitt sluttrapporten. Forskrift for utdanningen sier:

- Forskriftens formål er å sikre at institusjonene tilbyr integrert, profesjonsrettet og forskningsbasert barnehagelærerutdanning med høy faglig kvalitet
- Kunnskapsområdene og fordypninger skal være forskningsbaserte og forankret i et forskningsaktivt fagmiljø.

Kunnskapsgrunnlaget for rapporten bygger også på artikkelen fra Anton Havnes *Kunnskapsområdene i barnehagelærerutdanningen – en umulig modell?*

<https://noredstudies.org/index.php/nse/article/view/2356>. Her er det mange henvisninger til aktive forskningsmiljø.

FFL tror at det er to områder som kan gjøres for å styrke forsknings-fokuset: 1)

Kategoriheving og 2) krav om master-utdanning i stillingskategori som pedagogisk leder og styrer i barnehagen.

Ellers er FFL godt fornøyd med at det i forslaget til rammeplan er ryddet opp i bruken av pedagogikkbegrepet og at det er knyttet en klar forventning om at når begrepet *pedagogikkfaget* benyttes, så er det underforstått at dette er oppgaver som skal ivaretas av ansatte ved institusjonens pedagogikk-seksjoner. Vi er likevel bekymret når det i paragraf 2, 3. ledd er foreslått å fjerne kravet til at pedagogikk skal være et fag som inngår i alle kunnskapsområdene. Vi er ikke uenige i den tekstlige endringen i seg selv, men savner en tydeligere presisering og konkretisering av hvilket omfang det er forventet at pedagogikkfaget skal ha i utdanningen.

For sentralstyret i Forskerforbundets forening for lærerutdanning

Kristin Ran Choi Hinna
Leder FFL